

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อ 10 ปีก่อนที่เกิดกระแส J-Pop ในประเทศไทย ทำให้ชัยรุ่นไทยหันไปหลงใหลคลังไคล์วัฒนธรรมญี่ปุ่นกันอย่างลั่นหลาม ทั้งการแต่งตัวแนวcosplayแบบญี่ปุ่น รวมถึงอาหารการกิน เครื่องใช้ไม้สอยเทคโนโลยีจากญี่ปุ่น และที่สำคัญคือ ศิลปะปินญี่ปุ่น ที่สร้างกระแสความคลังไคล์ให้กับวันรุ่นไทยเป็นอย่างมาก และเมื่อปี พ.ศ. 2541 ได้มีข่าวการเสียชีวิตของ “ชิเดะ” หรือ ชิ-เดะ โตะ มัทซ์โนะ โอะตะ หนึ่งในศิลปินดังของญี่ปุ่น วง X-Japan ซึ่งได้สร้างความสะเทือนใจให้กับแฟนเพลงไปทั่วโลก มีการจัดงานศพและพิธีไว้อลัยอย่างยิ่งใหญ่ แฟนเพลงวัยรุ่นของญี่ปุ่นกว่า 5 หมื่นคนแห่ไปไว้อลัย คนกว่าครึ่งรำไรเหมือนสูญเสียญาติสนิท ในเมืองไทยก็มีการจัดงานดังกล่าวขึ้น ทำให้รู้ว่าสาวกชิเดะในเมืองไทยก็มีอยู่ไม่น้อย เพราะแห่กันไปไว้อลัยนับพันคน มีการรำไรไม่ต่างจากญี่ปุ่น ยิ่งไปกว่านั้นมีคล้อยหลังชิเดะตายไปไม่กี่วัน ก็มีเด็กวัยรุ่นญี่ปุ่นที่คลังไคล์เข้าถึงขั้นฆ่าตัวตายตามไปถึง 3 ราย มีเด็กหญิง 2 คนที่ฆ่าตัวตาย โดยคนหนึ่งใช้วิธีเดียวกับชิเดะ และอีกคนแขวนคอฆ่าตัวตายที่โรงเรียนโօซากา และยังมีอีก 2 คนที่พยายามฆ่าตัวตายโดยการกระโดดสะพาน และอีกคนพยายามกรีดข้อมือตัวเองหลังจากกลับจากการศพ แต่ได้รับการช่วยเหลือเอาไว้

ส่วนในด้านของประเทศไทย เมื่อต้นปี พ.ศ. 2550 ที่ผ่านมา ก็ได้มีข่าวการฆ่าตัวตายของ少女สาวเกาหลีส่องคน คือ ยูนี และของ ดาวิน และเพียงหนึ่งวันหลังจากที่ของ ดาวิน นางเอกชีรีส์ "รักเหมียวๆ ขอเกี่ยวหัวใจ" แขวนคอตาย มีกรณีนักศึกษาชายที่ใช้เนคไทแขวนคอตายในบ้านที่กรุงโซล และนักเรียนหญิงที่ปูชานใช้ผ้าม่านแขวนคอตายในชั้นเรียน และหนึ่งวันหลังจากยูนี นักเรียนสาวฆ่าตัวตาย ด้วยเหตุที่เชื่อว่ากดดันจากการถูกโจมตีทางอินเตอร์เน็ต ก็มีเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาแขวนคอตายอีกหนึ่งศพ

ทุกวันนี้กระแสเกาหลีฟีเวอร์ในแวดวงบันเทิงของไทย ก็กำลังแพร่ขยายเข้ามาแทรกซึมลงไปในทั่วทุกสาขา ทั้งแวดวงการ ภาพยนตร์ ละคร เพลง แฟชั่นฯ ไม่ใช่แค่ในประเทศไทยเท่านั้น ความนิยมเกาหลีนี้ยังได้ลามไปประเทศไทยต่างๆ มากมาย ทั้ง จีน อเมริกา ได้หัวน ฮ่องกง สิงคโปร์ ฯลฯ หรือแม้กระทั่งประเทศไทยญี่ปุ่น ก็ยังไม่วายรับกระแสความนิยมของแวดวงบันเทิงจากเกาหลีไปด้วย เห็นได้ชัดเจนจากเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา มีวัยรุ่นไทยนับหมื่นคนแห่ไปรอรับศิลปินเกาหลี วง "คงบังชินกิ" ที่เดินทางมาแสดงจะเปิดคอนเสิร์ตในไทย โดยมารอตั้งแต่ตี 3 พร้อมทั้งพากันส่งเสียงกรี๊ดและเบียดเสียดจนเป็นลมไปกว่า 20 คน และถึงแม้จะโดนฝนถล่มก็ไม่ถอย จากรายงานข่าวของ nine entertain ได้พูดถึงกระแสคลังศิลปินเกาหลีว่า ครั้งที่นักร้องเกาหลี - ญี่ปุ่น ปรากฏตัว

แฟนคลับสาวชาวไทยจะแห่กรีดแสดงความคิดถึงไกล์ แสดงความรักต่อศิลปินคนโปรด จะถูกผู้ใหญ่ตีค่าในเชิงลบว่าเป็นคือความบ้าคลั่ง ซึ่งส่วนทางกับบรรดาสาวนักร้องเกาหลี – ญี่ปุ่น ที่มองว่าการแสดงออกแบบนี้เป็นการยกย่องและกำลังใจนักร้องคนโปรด ที่ทุ่มเทหัวใจในการฝึกฝนอยู่หลายปี กว่าจะมาเป็นนักร้องดัง ขวัญใจของพากษา ยกตัวอย่าง แพร - สุภาวดี ตี๊สาร สาวกเกาหลีตัวจริง ที่มีของสะสมนับพันชิ้น ซึ่งบางชิ้นก็ประเมินค่าไม่ได้ เช่น ได้พัฒนาจากแฟนเพลธรมนคงของวงคงบังชินกิ และชูเปอร์จูเนียร์ จนปัจจุบันกลายเป็น เว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์ TVXQ-Thailand.com และ SUJU-Thailand.com และที่สำคัญ สาวกเกาหลีคนนี้ ยังบินไปชนก่อนเสิร์ตนักร้องคนโปรด พร้อมกับจับจ่ายซื้อของที่ระลึกกลับมาปีละ 5 ครั้ง

ในช่วงเวลาที่นักร้องเกาหลีเดินทางมาโชว์ตัวในเมืองไทย เด็กบางคนถึงขึ้นหนีเรียนหรือโกรกพ่อแม่เพื่อตามตาราง แฟนคลับหลายคน เปิดเผยว่า มีความสุขอย่างบอกไม่ถูก ทุกครั้งที่พบตามศิลปินแบบใกล้ชิด รวมถึงได้ส่งเสียงทักทายแม่เพียงคำสองคำ ไม่ต่างจากการเล่นกีฬาดูหนังหรือมีคืนรัก อย่างไรก็ตามหลายคนยอมรับว่า การตามตารางไปไหนก็มีข้อเสียอยู่บ้าง พฤติกรรมคลั่งดราอาจจะดูไร้สาระในสายตาของผู้ใหญ่ แต่สำหรับแฟนคลับนั้น การที่ได้พบตามศิลปินแบบใกล้ชิด รวมถึงการได้ส่งเสียงทักทายก็เป็นสิ่งที่ทำให้พากษา มีความสุขแบบสุดๆ แล้ววัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังค้นหารูปแบบที่อยากเป็น แต่ถ้าพฤติกรรมคลั่งไกล์ด้านนี้รีบเงินลงนอกขอบเขตไปสู่พฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ไม่ไปโรงเรียน มัวแต่ไปคอยดักตามเขตตลอดเวลา เข้าไปรุกเข้าชีวิตส่วนตัวของคนที่คลั่งไกล์ หรือแม้กระทั่งรุนแรงงานกลายเป็นโรคของการหลงผิดที่เรียกว่า "อีโร โตแมเนีย" (Erotomania) หรือ "โรคคลั่งคนดัง" ทำให้เกิดอาการหึงหวง ด่าทอ ทะเลน้ำใจ แวงกันในหมู่แฟนคลับดารา ซึ่งผู้ที่ป่วยเป็นโรคนี้ จะดูยาก เพราะลักษณะทั่วไปก็เหมือนคนปกติ ไม่ได้เหมือนคนบ้าหรือวิกฤติ อยู่ในสังคมก็ดูปกติทุกอย่าง ทั้งแต่ตัวพูดจาหรือกินข้าว แต่ผิดปกติอย่างเดียวที่คือเขาจะหลงรักคนที่มีชื่อเสียงและคิดว่าบุคคลเหล่านั้นก็หลงรักตอบด้วย บางคนโชคดีรายพระ犧牲หลงผิดจนเกิดปัญหาทะเลวิวาท ทำร้ายร่างกายถูกตำรวจจับเพราะไปปั่น่าคนรักของเขาระบุ

และปรากฏการณ์คลั่งดาราที่อาจนำไปสู่ โรคซึมเศร้าในเด็ก ซึ่งมีภาวะล้อแหลมต่อการฆ่าตัวตาย เด็กวัยรุ่นที่ป่วยด้วย "โรคซึมเศร้า" จะมองอาการออกได้ยาก ไม่เหมือนซึมเศร้าในผู้ใหญ่ที่อาการจะชัดเจน อารมณ์ของเด็กจะออกไปในลักษณะ恍惚หลง ไม่รู้สึกอะไรที่มีน้องบอยชื่อ กินหรือนอนหลับมากขึ้นชอบทำหนีตัวเอง มองโลกในแง่ร้าย รู้สึกว่าเพื่อนฝูงรังเกียจ ถ้าเด็กที่เป็นแบบนี้ขาดที่พึ่งทางใจ และไม่พันกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตรงนี้ก็คงเหมือนฟางเส้นสุดท้ายที่ทำให้ขาดสินใจฆ่าตัวตายได้ เพราะหมดที่พึ่งสุดท้ายในชีวิตซึ่งน่าเสียดายเป็นอย่างมาก เพราะเราต้องสูญเสียอนาคตของชาติไปทั้งๆ ที่โรคซึมเศร้าเป็นโรคที่รักษาให้หายได้ไม่ยาก

จากข้อความเบื้องต้นเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความหลงใหลคลั่งไคลล์ที่มากเกินไป ทั้งการทุ่มเทเงินทองเพื่อที่จะให้ได้เป็นสาวกของดารา อีกทั้งถ้าไม่เกิดความยับยั่งชั่งใจ ในอนาคตก็อาจนำไปสู่โรค Erotomania ได้ อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงของการคลั่งดารา ทำไม่ วัยรุ่นไทยถึงยอมทุ่มเทมัวเมอย่างมากมายให้กับคนอื่นที่ไม่เคยรู้จักกันเลยด้วยซ้ำไป และพากขาเหล่านั้นมีการแฝงผิงตัวของความเป็นแฟนคลับของตนอย่างไร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการหลงใหลคลั่งไคลล์ในศิลปินเกาหลี และการฝังตัวของความเป็นแฟนบนความคิดและการแสดงออกของบรรดาสาวกศิลปินเกาหลีเหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจในพฤติกรรม ความคิด และจิตใจ ของเด็กเหล่านี้มากยิ่งขึ้นและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการแนะนำ และเพื่อหาวิธีป้องกันการเกิดโรค Erotomania และโรคซึมเศร้าในวัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลงใหลคลั่งไคลล์ศิลปินเกาหลีของวัยรุ่นไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

กรณีศึกษา เด็กวัยรุ่นตอนต้นถึงวัยรุ่นตอนปลาย ช่วงอายุ 12-21 ปี ที่หลงใหลคลั่งไคลล์ในศิลปินชายกลุ่ม (Boy band) ของเกาหลี จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา พฤติกรรมที่แสดงออก อาจจะเป็นในเรื่องของการแต่งกาย การรวมกลุ่ม การแสดงออก และการสร้างตัวตนความเป็นแฟนคลับ ของนักเรียนที่หลงใหลคลั่งไคลล์ศิลปินชายกลุ่มเกาหลี และกระบวนการแฝงผิงของสิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมเกาหลีกับกรณีศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การหลงใหลคลั่งไคลล์ (Fanatic) คือ ผู้มีความกระตือรือร้นอย่างคลั่งไคลล์ หรือ ผู้คลั่งไคลล์ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในกรณีนี้คือผู้ที่หลงใหลคลั่งไคลล์ศิลปินชายกลุ่มเกาหลี

การแฝงผัง (Embody, Embodiment) คือ การทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเป็นรูปร่างขึ้น โดยการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่อาจจะเป็นในเรื่องของ การแต่งกาย การรวมกลุ่ม และการสร้าง ตัวตนความเป็นแฟลนคลับ ของนักเรียนที่หลงใหลคลังไคล์ปินชายกลุ่มเกาหลี เพื่อให้เห็นได้ว่า เป็นแฟลนตัวจริงของคลิปินชายกลุ่มเกาหลีที่ตนเองชื่นชอบ

วัยรุ่น คือ เด็กและเยาวชนที่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 12 - 21 ปี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมการหลงใหลคลังไคล์ปินชายกลุ่มเกาหลีของวัยรุ่นไทย
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการแนะแนวและป้องกัน การนำไปสู่โรค Erotomania และภาวะซึมเศร้า กับวัยรุ่นทั่วไป

จิรศิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved